

กรมควบคุมโรค

แนวคิดการรณรงค์วันตับอักเสบโลก ประจำปี ๒๕๖๔ “Hepatitis can't wait: โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

วันตับอักเสบโลก (World Hepatitis Day) ตามที่องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดให้ทุกวันที่ ๒๘ กรกฎาคมของทุกปี ทั่วโลกร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักถึงโรคไวรัสตับอักเสบ ตลอดจนสนับสนุนการป้องกัน ตรวจวินิจฉัย ดูแล และการรักษา ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มีแนวคิดรณรงค์ คือ “Hepatitis can't wait” เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ไม่สามารถรอการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ต้องดำเนินการทันทีเพื่อกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบีและซีได้

โรคไวรัสตับอักเสบบีถือเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับนานาชาติ องค์การอนามัยโลกได้ประกาศในที่ประชุมสมัชชาขององค์การอนามัยโลก ให้ประเทศสมาชิกดำเนินการควบคุมป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีอย่างบูรณาการ และจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาโรคไวรัสตับอักเสบบีอย่างเป็นรูปธรรม จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกพบผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังทั่วโลก ประมาณ ๒๕๗ ล้านคน และผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังทั่วโลก ประมาณ ๗๑ ล้านคน และสถานการณ์ในประเทศไทย พบผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี เรื้อรัง ประมาณ ๒.๒ – ๓ ล้านคน (ข้อมูลจากแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไวรัสตับอักเสบบี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ประมาณ ๘ แสนคน พบมากในประชาชนอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป และพบอัตราการเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ข้อมูลจากแนวทางการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี ประเทศไทย) ซึ่งโรคไวรัสตับอักเสบบี มีวัคซีนในการป้องกัน สามารถรักษาได้แต่ไม่หายขาด ส่วนโรคไวรัสตับอักเสบบี ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัสให้ครบ ๑๒ สัปดาห์

ปี ๒๕๖๔ กรมควบคุมโรค ร่วมกับสมาคมโรคตับแห่งประเทศไทย และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีการขับเคลื่อนสิทธิประโยชน์ความครอบคลุมการตรวจคัดกรองโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ในกลุ่มประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ได้มีมาตรการการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคัดกรองไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่มประชาชนทั่วไป ในส่วนมาตรการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี ได้ดำเนินโครงการนำร่องการกำจัดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีจากแม่สู่ลูก พร้อมทั้งผลักดันสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมการตรวจประเมินโรคไวรัสตับอักเสบบีและการให้ยาต้านไวรัสในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อจากแม่สู่ลูกให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้มีการรณรงค์วันตับอักเสบโลก ประจำปี ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๑๙ กรกฎาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยเน้นการสื่อสารให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี สร้างความตระหนักในการป้องกันตนเอง และหากมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ให้เข้ารับการคัดกรองและเข้าสู่ระบบบริการรักษาโดยเร็ว เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ภาวะตับแข็ง และโรคมะเร็งตับ ซึ่งประเด็นสื่อสาร ในปี ๒๕๖๔ คือ “Hepatitis can't wait : โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

ไวรัสตับอักเสบบี : มีวัคซีนในการป้องกัน สามารถรักษาได้แต่ไม่หายขาด

การสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับโรคไวรัสตับอักเสบบี ให้กับประชาชน ทำให้สามารถประเมินความเสี่ยงของตนเอง ถ้าหากมีพฤติกรรมเสี่ยง ให้เข้าสู่ระบบบริการตรวจคัดกรองโรคไวรัสตับอักเสบบี โดยเร็ว และที่สำคัญโรคไวรัสตับอักเสบบี มีวัคซีนในการป้องกันโรค สำหรับหญิงตั้งครรภ์ ควรมาฝากครรภ์โดยเร็ว (อายุครรภ์ ๑๒ สัปดาห์) และต้องได้รับการตรวจหาโรคไวรัสตับอักเสบบีทุกราย เพื่อให้แพทย์และพยาบาลที่ให้การดูแลสามารถกำหนดแนวทางการป้องกันการถ่ายทอดโรคไวรัสตับอักเสบบีจากแม่สู่ลูก ทำให้สามารถลดการถ่ายทอดเชื้อจากแม่สู่ลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันได้มีการบรรจุวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี ในแผนการสร้างเสริม

กรมควบคุมโรค

ภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย ทำให้เด็กแรกเกิดทุกคนได้รับวัคซีนเพื่อป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี แต่สำหรับประชาชนที่เกิดก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ควรตรวจหาภูมิคุ้มกันโรคไวรัสตับอักเสบบี หากไม่มีภูมิคุ้มกันแนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ให้ครบชุด จำนวน ๓ เข็ม ทั้งนี้ หากประชาชนรู้ความเสี่ยงของตนเอง เข้าสู่ระบบบริการคัดกรองโดยเร็ว และรับบริการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี จะทำให้ลดจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี รายใหม่ได้

ไวรัสตับอักเสบบี : ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัสให้ครบ ๑๒ สัปดาห์

โรคไวรัสตับอักเสบบี ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัส หากมีความเสี่ยงหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ควรเข้ารับบริการตรวจคัดกรองและรักษาโดยเร็ว ซึ่งรักษาด้วยการใช้ยาต้านไวรัสตับอักเสบบี ที่ครอบคลุมทุกสายพันธุ์ เพียงรับประทานยาต่อเนื่อง เป็นเวลา ๑๒ สัปดาห์ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนการตรวจคัดกรองและการรักษา โรคไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่มผู้มีเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และผู้ใช้สารเสพติดโดยวิธีฉีด **ฟรี** ซึ่งประชาชนที่มีความเสี่ยง ประเมินตนเองแล้วว่ามีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ให้เข้ารับบริการตรวจคัดกรอง และรักษาโดยเร็ว เพื่อป้องกันการเกิดโรคตับอักเสบรวมถึง ตับแข็ง และมะเร็งตับลดการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งตับอันเนื่องมาจากโรคไวรัสตับอักเสบบีได้

เนื่องในการรณรงค์วันตับอักเสบบีโลก ปี ๒๕๖๔ (๒๘ กรกฎาคมของทุกปี) นี้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ขอเชิญชวนหน่วยบริการสุขภาพ และองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ตลอดจนสื่อมวลชน ร่วมกันรณรงค์ภายใต้แนวคิด

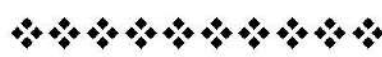
“Hepatitis can't wait : โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักเห็นความสำคัญของโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ในปีนี้ ทั่วโลกจึงร่วมกันรณรงค์ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตระหนักว่าไม่สามารถรอการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ทั้งผู้ที่มีความเสี่ยงและอาจเป็นโรคไวรัสตับอักเสบบีโดยไม่รู้สถานะการติดเชื้อของตนเอง ไม่สามารถรอการตรวจได้ ผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบบีไม่สามารถรอการรักษาเพื่อช่วยรักษาชีวิตได้ สตรีตั้งครรภ์ไม่สามารถรอการตรวจคัดกรองและรักษาโรคไวรัสตับอักเสบบีได้ ทารกแรกเกิดไม่สามารถรอการฉีดวัคซีนขณะแรกเกิดได้ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคไวรัสตับอักเสบบี ไม่สามารถรอที่จะยุติการติตราและเลิกปฏิบัติได้ องค์กรชุมชนไม่สามารถรอการลงทุนที่มากขึ้น รวมถึงผู้มีอำนาจในการตัดสินใจต้องดำเนินการต่าง ๆ โดยทุกกลุ่ม ทุกองค์กรต้องร่วมมือประชาสัมพันธ์ ให้ประเมินความเสี่ยงของตนเองและคนรอบข้างได้ หากมีพฤติกรรมเสี่ยงให้เข้ารับบริการตรวจคัดกรองและการรักษาโรคไวรัสตับอักเสบบีและซีโดยเร็ว นำไปสู่การกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ให้หมดไป ภายในปี ๒๕๗๓

กรมควบคุมโรค ได้จัดทำข้อมูลและสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Infographic, VDO Clip และ Banner สนับสนุนแก่ภาคีเครือข่ายทั่วประเทศ ดังนี้

ดาวน์โหลดสื่อต้นแบบได้ที่เว็บไซต์กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
<https://ddc.moph.go.th/das>

ขอเชิญร่วมกิจกรรมรณรงค์ได้ทาง Facebook Fan page: กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กรมควบคุมโรค
Ministry of Public Health

“ป้องกันได้ด้วยวัคซีน”

อาการ มี 2 ระยะ

โรคไวรัสตับอักเสบ บี

1. ระยะเฉียบพลัน

- มีอาการภายใน 2 - 5 เดือน
- มีไข้, ตัวเหลือง, ตาเหลือง
- ร่างกายอ่อนเพลีย
- ปวดท้องใต้ชายโครงขวา
- คลื่นไส้ อาเจียน
- เซลล์ตับถูกทำลายอาจทำให้เกิดภาวะตับวายได้

(หากไม่ได้รับการรักษาจะกลายเป็นผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี เรื้อรัง)

2. ระยะเรื้อรัง

- ผู้ป่วยที่มีเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี ในร่างกาย ส่วนใหญ่ไม่มีอาการ แต่สามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้

(หากไม่ได้รับการรักษาอาจกลายเป็นโรคตับแข็งหรือมะเร็งตับ และเสียชีวิตได้)

ติดต่อ ทางใด ?

เลือดหรือสารคัดหลั่ง

เพศสัมพันธ์

ติดต่อจากแม่สู่ลูก

ไม่ติดต่อ ทางใด ?

อาหารหรือน้ำดื่ม

แม่ให้นมลูก

การจูบ (ที่ไม่เปียกสัมผัส)

อมหายใจ

การป้องกัน

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบ บี

- เด็กแรกเกิดและการกักกัน ต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบ บี ให้ครบ
- สำหรับผู้ใหญ่ หากต้องการฉีดวัคซีน ควรได้รับการตรวจเลือดก่อนว่ามีภูมิคุ้มกันหรือไม่ เพราะผู้ที่เคยติดเชื้อมาแล้วหรือมีภูมิคุ้มกันแล้ว ไม่จำเป็นต้องฉีดวัคซีน
- หญิงตั้งครรภ์ทุกราย ได้รับการตรวจหาการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ (HBsAg) ฟรี

การรักษา

รักษาได้ แต่ไม่หายขาด

- ยาต้านไวรัสชะลอการเกิดพังพืด ภาวะตับแข็งและมะเร็งตับ
- ควรได้รับคำแนะนำก่อนการรักษา และการติดตามอย่างต่อเนื่อง ยาที่ใช้ในการรักษาอยู่ในชุดสิทธิประโยชน์รักษาได้ฟรี ตามสิทธิ์

<https://ddo.moph.go.th/das/>

กองโรคติดต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สายด่วน กรมควบคุมโรค 1422

กรมควบคุมโรค
Ministry of Public Health

“รักษาได้ หายขาด”

สามารถรักษาให้หายขาดได้ด้วยยาต้านไวรัสให้ครบ 12 สัปดาห์

โรคไวรัสตับอักเสบ

ซี

อาการ มี 2 ระยะ

1. ระยะเฉียบพลัน

ตรวจพบปริมาณไวรัสตับอักเสบ ซี
ในเลือด และผล Anti - HCV
เปลี่ยนจากลบเป็นบวก

2. ระยะเรื้อรัง

การทำงานของตับมีการอักเสบ
มากกว่า 6 เดือน
และตรวจพบไวรัสในกระแสเลือด

ติดต่อ ทางใด ?

เลือดหรือ
สารคัดหลั่ง

เพศสัมพันธ์

การใช้เข็ม
ฉีดยาร่วมกัน

ไม่ติดต่อ ทางใด ?

อาหารหรือ
น้ำดื่ม

นมให้ทารก

การจูบ
(ที่ไม่สัมผัสลิ้น)

ลมหายใจ

ไวรัสตับอักเสบซี รักษาให้หายขาดได้

การรักษา

หากมีพฤติกรรมเสี่ยง
ควรตรวจคัดกรองหา
การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ ซี

หากพบว่าติดเชื้อ
ควรปรึกษาแพทย์
เพื่อเข้ารับการรักษา

ยาที่ใช้ในการรักษาบางชนิด
อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์
รักษาได้ฟรี ตามเกณฑ์

การรักษาในปัจจุบัน
ใช้ระยะเวลาเพียง
12 สัปดาห์

การป้องกัน

ไม่ใช้เข็มฉีดยา
ร่วมกับผู้อื่น

ใช้ถุงยางอนามัย
ทุกครั้งที่มี
เพศสัมพันธ์

ปัจจุบันโรคไวรัสตับอักเสบ ซี ไม่มีวัคซีนป้องกัน จึงควรหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงทุกชนิด

<https://ddo.moph.go.th/daa/>

กองโรคติดต่อและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สายด่วน กรมควบคุมโรค 1422